

Elektromobilita? Neskočte na lep. Chtějí vás dotlačit prodat auto a jezdit autobusem. Jen o to tu jde

- CZ24 News | 19. srpna 2021

Green Deal – spása? Projekt tzv. „ekofašistů“, kteří neví nic o fyzice? Bude-li dost elektřiny na elektromobily do roku 2035? Zachrání nás grafenové baterie? Co vyplývá z toho, že Francouzi a USA jsou ve skluzu s dostavbou jaderných elektráren? Více v rozhovoru s Martinem Pecinou, bývalým místopředsedou vlády a náměstkem ministra průmyslu.

Pane Pecino, zdá se, jako by politiku ve vztahu k důležitým věcem určovali téměř nějací amatéři. Je to tak, nebo tak vypadat má? Vůbec nechápu ten hlavní důvod... Přece není možné, aby tendry na uplatnění speciálních technologií vyhrávali ti, kdo nemají výsledky? Když jsem si zajel za Kladno a uviděl „větrníky“, krajina mi subjektivně přišla ohyzdnou. Ale hlavně, hrozí nám konec životnosti Dukovan? Co bude pak? Blackout?

Martin Pecina: Předně co se má dostavovat v Dukovanech? Jde o blok, který by měl nahradit dva dnešní bloky VVER440 – čili blok o výkonu zhruba – 1200 MWe. Lidé neví, kolik se bude reálně dostavovat. A kolik vlastně potřebujeme. Takže pro představu – v Česku se vyrobí něco přes 80 TWh elektrické energie. To je zhruba 300 PJ, pokud to vyjádřím v základní energetické jednotce. K tomu prosím považte, že doprava dnes spotřebuje zhruba stejné množství energie – to číslo se blíží také 300 PJ. Naprostá většina energie zde pochází z ropných produktů. Prosím – neberte mne za slovo, co se týká přesných čísel. Jde o to, abychom pochopili tu celkovou bilanci. Jinými slovy – pokud převedeme veškerou dopravu z benzínu a nafty na elektromobilitu, pak budeme potřebovat zdvojnásobit naši výrobu elektřiny. To jsou prostá čísla, která nelze nijak zpochybnit.

Dnes je instalovaný výkon zdrojů elektrické energie na našem území kolem 18 GW. Pokud budeme chtít zvednout výrobu na dvojnásobek, budeme potřebovat instalovaný výkon minimálně kolem 28 GW. Takže se nebavíme jen o dostavbě Dukovan, ale bavíme se o tom, že kromě dostavby Dukovan budeme potřebovat dalších 8 bloků, čili čtyři nové jaderné elektrárny velikosti Temelína. Obávám se, že to co říkám už bude pro normálního občana příliš složité. Tak snad stačí říci toto: pokud převedeme v roce 2035 všechna auta z fosilních paliv na elektrický pohon, nebude na to dost elektřiny. To je fyzikální jistota, ne politické bláboly. Proto si myslím, že pravým účelem plánovaného zákazu výroby benzínových a dieselových aut není přechod na elektromobilitu. Myslím si, že pravým účelem je znemožnit lidem jezdit auty. Zase začneme jezdit hromadnou dopravou, lidé si odvyknou mít vlastní auto. Na dovolenou se bude jezdit vlakem na hory a k moři se bude jezdit jednou za život. Tak jak tomu bylo v dobách mé babičky.

Dnešní auta nebudou k dispozici, elektromobil bude i nadále luxusním zbožím. Ceny elektřiny již dnes rostou do nebývalých výšek. Naprostá většina lidí bude prostě uzemněna a bude jezdit autobusem do práce a na místní koupaliště. Tak jako v době, kdy jsem chodil na základní školu já. Auto bude prostě luxus.

Všiml jsem si, že v Číně vyvinuli elektromobil s velice kapacitním akumulátorem. Pokud toto bude trend, možná že zvládneme krmit elektrovozy elektřinou, nebo ne?

Pokud Číňané vyrobili široce využitelnou grafenovou baterii, pak to může být ten vynález, na který dlouho čekáme. Jde o jiný fyzikální princip než ten, na kterém pracují chemické baterie, včetně těch lithiových. Jde vlastně o kondenzátor, což je elektronická součástka známá od dob Edisona. Jde o

malinkou baterii, kde se využívá schopnost vodiče zůstat nabitý elektrinou v případě, že mezi elektrodami je izolační hmota. Dosud nemohl být tento princip využit pro větší baterie, protože kondenzátor s velkou kapacitou by byl obrovský. Řešením byla právě vodivá grafenová fólie, která je extrémně tenká, a proto lze na malém prostoru uchovat velké množství energie. Pokud se Číňanům podařilo vyrobit grafenovou baterii s dostatečnou kapacitou a přijatelnou cenou, může to způsobit ten dlouho očekávaný zlom v technice. Schopnost rychlého nabití a velmi vysoká životnost by mohla vést k prudkému rozvoji elektromobility. Ale i tady zase narazíme na to, co už jsem říkal. Máme tady zdroje elektrické energie, které nebudou stačit. Jestli se začnou vyrábět grafenové baterie, my i poté budeme potřebovat minimálně dvacet let na to, abychom dostavěli naši energetickou soustavu. Dřív to s dnešními schopnostmi a zejména s dnešní legislativou nebude.

Elektromobilita jistě může být budoucností dopravy. A jednou asi i bude. Ale ne do roku 2035...

Pokud dnes někdo sní o elektrických autech v horizontu roku 2035?

Považuji to za nonsens. V roce 2035 totiž žádné takové zdroje nebudou. Maximálně postavíme tak jednu tepelnou elektrárnu, nejspíše plynovou. Při dnešním povolovacím procesu určitě nekompletujeme novou atomovou elektrárnu. Přijali jsme totiž zákon, že jaderné elektrárny u nás nesmí stavět ti, co to umí. Ironie, že? Možnost výstavby takové elektrárny u nás jsme takřikajíc odpískali. Vyřadili jsme firmy, které uvádějí do provozu několik reaktorů ročně. Favorizujeme Westinghouse a Arevu. Westinghouse má skvělý projekt, který podle mých znalostí ještě nikde nepostavil. Francouzi pracují na třech projektech, jeden se zpozdil k dnešnímu dni o 9 let, další o tři čtyři roky. Vše je v nedohlednu. Přitom se každý rok uvádí celosvětově cca pět jaderných bloků do provozu. Podle mne by se politika do naší bezpečnosti míchat neměla. Mít obavu z toho, že budeme závislí na Rusku je prostě směšné. Na Rusku jsme závislí už 40 let. Palivo do Dukovan i Temelína dovážíme z Ruska. A co teprve plyn a ropa. Teď najednou máme strach? Obávám se, že jde zase jen o peníze...

Třeba jsou řešením grafenové akumulátory?

To už jsem všechno říkal. Pokud se grafenová baterie stane cenově dostupnou, rozhodně to bude průlom. Zásadní problém ale tkví v tom, že elektriny nebude i tak dost na to, abychom úplně nahradili ropu. Na to potřebujeme 4 Temelíny. A to se nebavím o plánované odstávce uhelných elektráren. To budeme potřebovat další 4 Temelíny. Nerealizovatelná myšlenka....

A co Green Deal a upoutání lidí ke konkrétnímu místu, resp. zabránění pohybu? Jak je něco takového ve 21. století dle vás vůbec možné? Jaká je za tím filozofie? Politika? Jedním slovem – proč?

Asi jsem starý a přestávám tomu rozumět. Kdybyste mi před dvaceti lety řekl, že budeme mít něco kolem 70 pohlaví, poradil bych vám, abyste si vzal tabletku... A to není jediná podivnost dnešních dní...

Dělali jsme energetické koncepce, tenkrát ještě dávaly smysl. Jednoduše jsme počítali bilance. Už tenkrát chodili hlupáčci z nějakého hnutí Duha... Nemyslím jejich šéfy; ti dobře vědí, oč jde, jen škodí v něčem žoldu. Míním ty mladé aktivisty, tenkrát si říkali zelení. Dnes možná jde o Piráty... Tenkrát chodili oni aktivisté a vnucovali nám takzvané průhledné scénáře vývoje energetiky. Že prý nebudeme elektriku skoro ani potřebovat. Nevím vám, zda jsou dotyční lidé až tak hloupí. Nevím, zda to vůbec myslí dobře, protože my se zde tímto vlastně vzpíráme fyzikálním zákonům a hlavní média to nechťejí slyšet. Už jsem o tom jednou v Praze přednášel. Jde o jasná čísla a fakta – kolik energie využíváme z ropy, kolik vyrobíme elektriny atd. Chceme-li jezdit tak, jak jezdíme (jak to bylo doposud), bude nám proud chybět a těžko vše nahradíme nějakým větrníkem. Základní čísla mluví jasně. Není těžké to pochopit.

Ptát se po motivech těch, co to vidí jinak? Nemyslím si, že jsou všichni hloupí. Na druhou stranu, když vidím paní Ursulu von der Leyenovou – tak u té uznávám, že patrně neví, o čem jde. U té věřím, že je přesvědčena, že není důvod stavět jaderné elektrárny, když je proudu dost v zásuvce... V politice je skutečně příliš prostých lidí, kteří se nezamýšlí nad fyzikálními zákony, kteří nemají přehledy základních bilancí. Podléhají názorům nadšenců, kteří by rádi stavěli sluneční elektrárny a větrníky na polích... Nedávno byl v Ostravě pan Timmermans, místopředseda Evropské komise. Povídal nám tady něco o výrobě zelené oceli. Bylo mi až úzko. O budoucnosti Evropy dnes rozhodují lidé, kteří nemají elementární technické a fyzikální znalosti. Situace je velmi zlá...

A to se říkalo, Kladno, „černé“ Kladno... (Zde se naráží na výrobu, nikoli na etnickou příslušnost, raději dodáme...)

Místo abychom dělali vlastní ocel, dovážíme ji za dvojnásobek z Číny. Vyjadřovat by se měli odborníci, nikoli „rádcové“, co škodí za cizí peníze. Snad by mohli najít v sobě kousek svědomí...

Nejstrašnější je debata s amatéry. Je to přímo hrůzostrašná věc. Od problémů s elektrickou energií nás dělí tři čtyři roky. Pak začne být zle. Já dnes hodně jezdím pracovně do Afriky. V Africe se běžně vypíná elektřina na několik hodin denně i v mnoha velkých městech. Každý velký hotel má svůj agregát. A obyčejní lidé mají smůlu. U nás by se to asi nikomu nelíbilo. Přemýšlejme proto, zda chceme šlapat po schodech v panelácích bez funkčního výtahu. Zelený Deal je model katastrofické budoucnosti Evropy. Snížení produkce CO₂ může fungovat jen při prudkém rozvoji jaderné energetiky. A to se tady nebavíme o tom, proč vlastně chceme emise CO₂ snižovat a jak to děláme. Nové a zcela nesmyslné náboženství...

Podle mne ještě není pozdě, ale blížíme se k bodu zlomu. Zelená energetika ani elektromobilita nejsou nemožné koncepty. Pokud budeme mít k dispozici grafenové baterie a pokud bude naše energetika postavená na masivních jaderných zdrojích, pak můžeme zachovat život v naší zemi na dnešní úrovni. Jen se obávám, že to dnes téměř nikdo z těch, co reálně rozhodují, nechce.

Děkujeme moc za rozhovor.